

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejeman:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četrt leta	2—	četrt leta	1—
za mesec		na mesec	90—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Samoz odrasle somišljene in somišljenice!

»Poduk za srečen zakon« ne da več mirno spati našim klerikalcem. Kakor so iz početka hoteli celo stvar spraviti s sveta s trdovratnim molkom, tako se jih je sedaj polastila neka strahovita nervozna zgovernost. Včerajšnja nedelja je bila menda dočlena zato, da vse, kar le količaj zna odpirati usta, poleti na deželo poročat, seveda samo odraslim, somišljenicam in somišljenikom, o — »polozaju«. Prav nič več že ne taje, da je bila škofova brošura strahovit udarec ne samo za škofa samega, no, saj za njega jih je itak ni več dosti mar, temveč tem bolj za celo stranko kot tako. In ker je najti v resnicu zelo malo takoj fanatičnih duhovnikov na deželi, ki bi proti svojemu boljšemu prepričanju mogli in hoteli zagovarjati ta neopravičljiv čin svojega škofa, je pač treba drugih ljudij, izvedenjih in izkušenejih, ki naj bi pral to umazano, blatno perilo.

V Ljubljani sta prevzela ta posel dr. Susteršič in dr. Krek.

Klerikalna stranka je sklicalata včeraj dopoldne javen shod v »Unionu« z edino točko dnevnega reda: poročilo o škofovi brošuri. Umljivo je, da je bilo pričakovati velike udeležbe, saj je ni stvari, ki bi tako zelo zanimala ljudstvo, zlasti pa še ženstvo, kakor ravno ta. In zato se tudi ni čuditi, da so kazale ulice okrog »Uniona« včeraj dopoldne zelo živaben promet. Od vseh strani je vrelo proti »Unionu« okoliških kmetov in ljubljanskih »somišljenikov«, a še strelneje so bile »somišljenice« z mašnimi knjižicami in rožnimi venici v rokah.

Dohod v »Unionu« je bil zastrazen po strankinih detektivih od vseh strani. Kontrola silno natančena, da bi se le ne vtipotil kak »nesomišljenike«, da ne bi motil lepe družbe v ujemem pobožnem premišljevanju o večnolepih apostolskih besedah. Njegove Prezvišenosti. In tako se je pač zgodilo, da so ostale verne ovčice, zelenče in hrepeneče po edino pravi resnici, kopreneče po čim temeljitev sem spouku, res same.

Ni ga javnega shoda narodno-napredne stranke in Ljubljani, da ne bi se pripustil k njemu tudi poročevalci glasila nasprotne stranke. Povsed jim je prost dostop, celo k društvenim zborovanjem naših naprednih društev, kajti narodno-napredna

stranka ni stranka skrivačev, njeni nameni so čisti in jasni, in njeni govorniki se ne boje kontrole javnosti. Narodno-napredna stranka se ne skriva za »somišljenice in somišljenike«, in klerikale pač niso mogli storiti večje neučnosti, kakor to, da so se ogrodili s temi »somišljenicami in somišljeniki!«

Komur je za resnico in pravico, se ne bo skrival, zlasti pa ne v taki zadevi, ki tako silno in nujno zahteva pojasnitve, kakor jo ravno zahteva ta stvar. Ako bi bilo klerikalcev na tem, da bi res hoteli govoriti resnico, potem bi morali javno obsoditi svojega škofa in njegov spis, kakor ga obsojajo v ožjih krogih, kjer vzduhujejo in tarnačo nad udarcem, ki ga je zadal škof v svoji nerazsodnosti sebi in celi klerikalni stranki.

Točna klerikalcev ni za resnico in pravico! Ker se cela zadeva ni dala nikakor več počačiti, ker jih nihovih lastnih pristaši silijo, da naj vendar kaj store v odvrnitve najhujšega — da se ljudstvo otme od njih, ker v svoji priprosti poštenosti ne more prebavljati tako mastnih zalogajev, so se vendar oglašili, toda dobro zavarovani pred kritiko javnosti, tiste javnosti, ki zna razločevati zrnje od plevela, resnico od neresnice.

Dr. Susteršič in dr. Janez Evangelist Krek sta govorila včeraj o škofovi brošuri. Kaj sta govorila, ne vedmo, ali pač si lahko mislimo, kaj sta govorila in kako sta govorila. Vsega so pač krivi tisti trikrat prokleti liberalci, ki so pokazali slovenskemu ljudstvu, s kakšno tečno hrano je hotel njegov vrhovni dušni pastir krmiti svoje udane ovčice. Prokletstvo manje, ki so odpri ljudstvu oči in mu pokazali, da je ravno tam, kjer naj bi se po ljudskem mnenju vse svetlo same nebeske svetosti, polne kadi — blata; blaženi, trikrat blaženi pa tisti, ki je nagrabil in nagomilil to blato ter je ponudil potem vernemu ljudstvu, da brodi po njem!

Tako sta pač govorila dr. Susteršič in dr. Krek, vsaj vodilne misli njunih prepravevalnih govorov so bile take.

Sli bi se lahko dalje, ali ne mamo. Nočemo izreči one sodbe, ki jo je izrekel včeraj duhovnik, ko je čul, kako so se ogrodili ti oznanjavci resnice pred kritiko javnosti, rekoč: »No, lepe so morali govoriti!« Radovedni smo le, ali se je tudi ob tej priliki vsul iz nežnih damskih rok na govornika dej — evetja, primernejše vsaj bi bile golide iz škofovih kadi, in ali je tudi

Izhaja vsak dan zvezči izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petorostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnosti naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročna brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	13—
četrt leta	6—	četrt leta	6—
za mesec	2—	za mesec	2—

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	13—
četrt leta	6—
za Ameriko in vse druge dežele:	2—
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravnosti: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

dez demisijonal, da pa demisija ne bo sprejeta. List zatrjuje, da ima to vest in dobro informiranih krogov.

Krisa na Ogrskem.

Kronska svet.

Budimpešta, 20. novembra. Upati je, da bo kronska svet v pondeljek ustvari realno podlagu za nadaljnja pogajanja, ki bodo potem kmalu zaključena. Vest, da bo še pred kronske svetovne sprejet Andrej, ni verjetna. Čuje se, da stoji v ospredju zopet ministrsko predsedstvo Wekerlovo, to pa zato, ker Andrazju ne zadostujejo koncesije, ki se mu ponujajo. Na ministrsko predsedstvo Košutovo na Dunaju za sedaj ne mislijo.

Just in Košut.

Budimpešta, 20. novembra. Nasprotiva med Justhovo in Košutovo stranko so vedno večja. Prepričajo sedaj suče okoli strankine blagajne, v kateri je okoli 110.000 K., od katerih je Košut sam nabral 90.000 krom. Košutove pravijo, da bi bilo krivico, ko bi jim Justhova stranka od tega ničesar ne prepustila. Justhova pristaši pa trdijo, da mora denar ostati v stranki in se bo porabil v agitacijske namene.

Novi načrti.

Budimpešta, 20. novembra. »Budapesti Hirlap« javlja, da so med Justhom, Kristoffijem in Lukaesem dogovori, vsled katerih bi bil Lukaes ministrski predsednik. Program bi bil sleden: točka 1. in 2. obsegata volilno reformo in ureditev nacionalne vprašanja, v 3. točki se izjavlja, da ni mogoče napraviti v vojaških vprašanjih nobenih koncessij, le v 4. točki, t. j. bančno vprašanje, baje se ni edinstven, ker Justhova stranka vstraja na terminu 1.1911. Programu je baje pritrdir tudi že prestolonaslednik.

Srbija.

Budimpešta, 20. novembra. Srbski zunanjini minister Milovanović je imel včeraj razgovor z ministrom Weiskirchnerjem in z ministrom Aerenthalom. Razgovor s trgovinskim ministrom se je sukal tudi okoli trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Dr. Weiskirchner je izjavil, da iškreno želi, da se čimprej urede trgovske razmere s Srbijo.

Boj za šolo.

Pariz, 20. novembra. Zveza učiteljev in učiteljic je podala proti

škofu iz Nanjeja radi pastirskega lista proti posvetnemu šolam civilno tožbo za odškodnino v višini 100.000 frankov. Prva obravnavava bo v tork.

Portugalski kralj.

Windsor, 20. novembra. Vest, da nameravajo portugalskega kralja Manuela oženiti z neko angleško princezino tu odločno dementirajo.

Socijalna demokracija in jugoslovanski problem.

Včeraj se je vrnila v Ljubljani konferenca jugoslovanske socialne demokracije, ki se je pečala z jugoslovanskim vprašanjem. Konferenca sama, ki je bila popoldne v hotelu »Tivoli«, je bila zaupna, le nagovor različnih delegatov so bili na programu manifestacijskega ljudskega shoda, ki se je vrnil včeraj dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Dvorana z galerijami vred je bila čisto polna. Shod je otvoril Etbin Kristian, ki je pozdravil nemška delegata Adlerja in Rennerja, Čeha Šmerala in Bruda, Srbe in Hrvate Tucovića, Rauscherja, Salamunovića, Jakšića, Demetrovića, Bukška, Italijana Seabarja in slovenske delegate. E. Kristan je izvajal, da socialno demokracijo povsod smatrajo za izdajalko narodnosti in domovine. Slovenskim socialnim demokratom stavljajo za vzgled nemške in češke, da so oni bolj narodni. Shod in konferenca bota pokazala, da ni razlike med njimi, vsaj velike razlike. Po izvolitvi predsedstva — E. Kristan, dr. Tuma, Regent — je povzel besedo dr. Adler, ki je izrazil svoje veselje, da je prisel na shod. Slovenska socialna demokracija ima težaven boj, kajti na teh tleh se borijo Nemci in Slovenci. Toda s tem bojajo proletarijat nima ničesar opraviti, ker obsoja šovinizem; kakor slovenski socialisti obsoajo slovenske šoviniste, tako nemški nemške. Zmagalo bo delo. Nemci brez avtomobile vseh narodov tudi ne bodo nikdar na svojih tleh gospodje. Na grubu starih diktatorskih vladarjev naj vstane nova domovina. Vsak ljubi svoj narod; tudi socialna demokracija je narodna v najplemenitejšem smislu, in zato je internacionalna. Končno obljudbla, da bo nemška socialna demokracija vedno solidarna s slovensko.

Delegat iz kraljestva Srbskega Tucović se je spominjal prestanega

»Pa poslušajte kratko poglavje o »ubitem človeku«, je rekla ter čitala naslednje pismo:

»Ne vem, ali imate tako ostro oko, ali sluti Vaša plemenita duša že oddaleč sorodnega človeka. Nič mi nečete verjeti, da v resnici tako mislim in čutim, ko se norčujem iz Vašega naziranja o idealnem in čustvenem življenju, in čutim, ko pobijam Vaše nazore, da mora človek bolj z dušo in srečom živeti nego s čutim in želodcem, in ko Vam tako preprečevalno trdim, da je naloga današnjega človeka, skrbeti edino le za materijelno stran, za telo in svoj dobrobit. Ne kam pomilovalno ste rekli: »Govorite, kar hočete, dobro Vas poznam, Vi ste ubit človek!« Takoj nato ste dobili drug obisk in jaz sem se naglo poslovil. Moral sem to storiti, ker bi se Vam sicer izpovedal in Vam moral priznati, da sem v gotovih časih res tak, kakor si me Vi mislite. Ne kaž me sili, da zdaj to pismeno storim, kajti zavest imam, da ste vredni mojega zaupanja.«

(Dale prihodnjih.)

LISTEK.

O ubitem človeku.

Imel sem prijateljico, kako ekscentrično damo, o kateri je bilo pričakovati, da bo v javnosti vzbudila pozornost na ta ali oni način, kajti življenje, kakor je hotela ona živeti, je bilo popolnoma nasprotno onemu filistrskemu življenju, ki ga živimo navadni zemljani.

Pisateljica ni bila, a občevala je kako veliko z ljudmi, ki so bili ali so si vsaj domišljevali, da so ženjalni. Tudi filistri smo ji bili simpatični, če smo mirno poslušali njene nazore ter jih stvarno pobijali. Včasih, ko jo je preveč obvladal kakšno čuvstvo, ali je bilo duševno razpoloženje preveč žalostno, tedaj se je še rajši zatekla k prijateljskemu filistru, bodisi že, da je tu našla več sočutja ali da se je pred svojimi somišljeniki sramovala svojih srčnih čuvstev, ki so bila marsikaterikrat v nasprotju z njenim jezikom.

Rada je dopisovala, a tudi zahvalovala, da se ji obširno odgovori, zlasti glede nazorov, o katerih je imel dotični drugačne pojme nego ona. Taka pisma je skrbno spravljala ter jih razdelila v posamezne predale svoje velike pisalne mize.

Vsek predaleček je imel naslov: poglavje o kakšnem duševnem problemu, vredno, da se obdelava v obširni knjigi. In če smo v njeni družbi razpravljali o takem predmetu, je kaj rada odprla ta ali oni predaleček ter nam prečitala nazore svojih dopisvalev, ne da bi povedala njih imen.

Rekli smo ji večkrat, naj obdelava to ali ono vprašanje, ker ima zbranega toliko gradiva.

»Nočem! Prvi bi

in obljubite, da ne boste več brali teh časopisov, a le katoličke, ki so dovoljeni, pa vam dam sveto odvezo! — »Jaz tega ne storim in se nisem prišel z vami prepriat!« — Spovednik pa pravi: »Pojdite k drugemu gospodu spovedniku, mogoče da vam da sveto odvezo!« Jaz odgovorim: »Kaj je drugi gospod spovednik druge vere in ne katoličke? K takemu lahko vi gospod spovednik greste, mene pa ne boste gonili od Judeža do Kafeža!« Če je tako, torej pridržite si sveto odvezo in k spovedi ne pridev več ter prosim listek nazaj! Spovednik zopet ponavlja: »Poboljšajte se in obljubite, da ne boste brali krivoverskih časopisov, pač pa opustili branje istih!« Jaz odločno rečem, da tega ne storim. Zdaj mi pomoli zopet listek; jaz ga naglo zgrabim z roko, rečem: »hvaljen bo di bog« ter zapustim spovednico in spovednika. Izbral sem si sred cerkve matere božje prostor, zmolil par očenave na čast bogu in materi božji, se prekrižal z blagoslovljeno vodo in odsel. Bil sem tako razkačen, da me je slednji prijatelj vprašal: kaj pa vam je danes? Ni mi prav, sem odgovoril ter šel v gostilno in pil na spovednikovo početje ves dan. To spoved bom pomnil dokler bodem živel. Pa pravijo duhovniki in njih podrepniki, da vera peša! Saj jo sam tizirajo.

Slavni Hans Woschnagg hoče postati še bolj slaven. V Šoštanju bi se imelo vršiti občinske volitve. Slovenci, ki so hoteli v reklamacijskem roku vložiti radi namenoma površno sestavljenih imenikov več reklamacij, so se delale najrazličnejše ovire. Zadnje dni je bil občinski urad celo zaprt. Notarskemu kandidatu Kramerju se je kljub vsem oviram posrečilo, da je vložil v imenu slov. volilicev nekaj reklamacij. To je pa Hansa Woschnagga popolnoma spravilo iz ravnotožja. Tekel je v pisanu notarja Kolšeka ter zahteval, da mora not. kandidat Kramer umakniti vse reklamacije, sicer se mu ne bo dobro godilo. Radi te grožnje je Kramer ovadil Woschnagga državnemu pravdinstvu. V Šoštanju se govorí o drugi, zelo zanimivi stvari. Hans Woschnagg je baje pograbil vse reklamacijskie akte ter se z njimi odpeljal v Gradec, da jih tam »rešijo«. Na poti, — ne ve se, ali v Gradec ali nazaj, je pa vse akte zgubil. Zdaj se mora začeti novo volilno postopanje, ki se pa mora zaključiti tako, da ne bo vloženih nikakih slovenskih reklamacij. Živimo pač v veleustavnini državi!

Celjska mestna občina bode glasom sklepa zadnjega občinskega odbora, kakor se nam piše, na Wokaunovih stavbiščih (Karolinska cesta) stavila novo deško ljudsko in mešansko šolo. K troškom prispeval bode nemški »Schulverein« 115.000 kron. — V bližini tega stavbišča ima okoliška občina celjska že davno kupljeno ozemlje za gradbo nove okoliške šole, a staviti je ne sme. In tako bode res, ker smo vedno trdili, da bode mesto imelo prej tudi novo deško šolo, nego pa okolica. Slovenci smo pač povsod prava — raja!

Državno pravdinstvo v Celju toži znanega urednika »Deutsche Waecht«, dr. Balogha, ki je pred slov. s pasjim bičem napadel meščanskega učitelja A. Střicha, radi uradnega žaljenja časti. — Učitelja Střicha pa je deželnih odborštajerški suspendiral od službe. Meščanska šola v Celju je namreč do danes dejelni zavod.

Zupnik — krovoprisežnik. V Črnučevu pri Slovenski Bistrici imajo župnika Ivana Sušnika, ki se rad prepira in ki je tako surov, da pretepa ne le svojo kuharico, marveč da je nekoč svojo lastno mater tako pretepel in poškodoval, da je prišel zaradi tega v kazensko preiskavo. Letos enkrat se je lotil svoje kuharice in jo tako premikastil, da je bila vsa pobita. Zaradi tega je bil obtoven, a dne 29. septembra oproščen, ker so kuharica in tudi priče vse ugodno izpovedale za župnika. Toda resnica je prišla kmalu na dan. Izkazalo se je, da je župnik vse priče pregorivil in zapeljal, da so pod prisego krivo pričale. V petek se je pri okrožnem sodišču v Mariboru vršila kazenska obravnavna. Župnik Sušnik je bil zaradi zapeljevanja v krivo prisego obsojen na štiri mesece težke ječe, njegove žrtve pa so bile zaradi krive prisuge obsojene: 64letna kuharica Ana Krule na tri mesece, pismonoša Josip Strne pa na dva meseca.

Iz zapora izpuščena znana voditelja goriških Italijanov, advokat v Goriči dr. Luzzatto in veleindustrialec ter bivši državni poslanec Lenassi sta bila 20. septembra aretovana zaradi sleparij pri italijanski »Banca popolare«. V soboto sta bila izpuščena iz preiskovalnega zapora proti kaveiji 120.000 kron, preiskava proti njima pa se nadaljuje.

Opustitev Lloydovega arzenala. Med Lloydovo družbo in vlado se vrše že dlje časa pogajanja glede prodaje zemljišča, na katerem stoji

Lloydov arenal. Baje namerava vladu prenesti arenal v Istro ali v Tržič. Tržičani so že storili potrebne korake, da ostane arenal v bližini Trsta.

Strašna smrt. Kristina Erzetič v Kočbani na Goriškem je zadremala pri ognjišču. Vnela se ji je obleka, da je bila v trenutku vsa v ognju. Umrla je v groznih bolečinah.

Nesreča na Južnem kolodvoru v Goriči. Pretekli petek je prišel premikač Franc Batič iz Vrtojbe vsled neprevidnosti pod lokomotivo, ki mu je odtrgala obe nogi; razen tega se je močno pobil na glavi.

Tržaški Lloydov arenal prodan! Z Dunaja so prišle od kompetentne strani vesti, da se je vlada že pogodila z lastniki Lloydovega arzenala v svrhu nakupa, ker rabi dotedni prostor za novo trgovsko luko pri Sv. Andreju. — Lloydov arenal, da bi se premestil v Tržič (Monfalcone), a pregled bi se tudi prostor v Zavlah in Miljah za eventualno namestitev arzenala le tam. — Ta vest je vzbudila vseh tržaških krogov posebno še med delavstvom — veliko senzacijo.

— V Lloydovem arzenalu je namreč uslužbenih več tisoč delavcev. — Od strani trgovske zbornice in mestnega magistrata so se že sklenili potrebni koraki, da bi se preprečilo premestitev v Tržič, temveč, ako že svet kjer stoji arenal vlada na vsak način imeti mora, da se arenal namesti v Zavlah ali pa vsaj onkraj miljskega zaliva, da bo na ta način v zvezi in bližini Trsta. — Tudi na slovenski strani vlada glede vprašanja Lloydovega arzenala veliko zanimala, radi česar je sklicala Narodna delavska organizacija za četrtek javen shod v veliki dvorani »Narodnega doma«, na katerem bodo Slovenci gledeli tega vprašanja zavzeli svoje stališče. — Vsekako je vprašanje Lloydovega arzenala za Trst zelo važno.

Veliko Gajeve slavnost priredila hrvatsko akademico društvo »Zvonimir« na Dunaju sodelovanjem vseh slovanskih akademičnih društev. Dan slavnosti še ni določen.

Jugoslovanska akad. društva pod enim krovom. Po iniciativi srbskega akad. društva »Zore« se je osnovalo na Dunaju odbor, ki se bo trudil, da stopijo vse dunajska jugoslovanska akademična društva v čim najtejšo zvezo in si najmejo skupne društvene prostore.

C. in kr. podčastniki v Herceg-Bosni. Da se spozna značaj teh ljudi, prinašamo iz njihovega glasila »Zeitschrift für Militäranwärter« nekatere odstavke s potrebnimi pripomembami. — Bosna in Hercegovina sta se priklopili monarhiji. Izobešanje turške zastave se kaznuje kot veleždaja. Navaden človek sicer to teško razume in civilist bo teško postal avstro-ogrski patriot. Toda mi e. in kr. vojaki kažemo prav lahko isti prijazni obrazki v Bienerthu i Wekerlu, četudi se medsebojno rujeta. Mi napravimo isti poklon i zetu zadnjega viteza »Terezijinega reda i sinu puntarja.« — S temi besedami so se podčastniki kaj lepo vpeljali. To je tako lepo za ta del naše armade. Recimo pa, da bi ta zet viteza Terezijevga reda in ta puntarjev sin potegnila sablje, pa bi začela biti, katemer bi ti, po lastnih besedah obema borečima se junakoma enako udani podčastniki delali prijazne obraze in udane poklone! — »Mi e. in kr. vojaki, piše dalje omenjeni listi, smo edino pravi predstavitelji monarhije. Mi nismo Bosne okupirali, kakor se pomotoma trdi, marveč smo si jo podvrgli. Mi smo jo prvi upravljali in častnikov ter podčastnikov so postali najboljši deželni uradniki.« — To je itak ob sebi umevno. Nihče jim ne more kratiti njihovih zasluga pač pa mora vsakdo priznati, da je vsak militarist — nadčlovek. Dalje piše: »Gospodje v »Johannesgassee« in na »Seilerstätte« se napihajo, kako da bi oni imeli kake zasluge za Bosno, toda vse zasluge so naše. Hvaležnost za to seveda ne žanjemo nikake. Dosluženi podčastniki dobre v Bosni in Hercegovini zelo redko kako deželno službo. Službe pri davkarijah se oddajajo malo zanesljivim domaćinom, ravno tako pisarniške službe pri političnih in sodnih uradih. Tudi vlada v Sarajevu imenuje za kanceliste skoro vedno samo diuriste. O zmožnosti teh ljudi, ki so iz civilostov postali pisarniški uradniki, vedo mnogo povedati okrajni predstojniki. Tudi o njihovi zanesljivosti bi se lahko zapela pesmica. Mnogo teh gospodov je bolj udih »Srbški riječi« nego svojemu predstojniku. Vse manipulacijske službe pri deželni vladi, pri glavarstvih, pri sodiščih, pri davkarijah in vse službe cestnih mojstrov bi se morale oddati dosluženim vojakom (Opomba: torej tujem!), ki so zmožni bosanskega jezika (Opomba: ali pa tudi ne!). — Ako bi se ugovarjalo, da so te službe določene za domaćine, potem budi povedano, da tudi mi lahko postanemo Bosanci. — Da bi bili skromni ti po denuncianstvu dleči ljudi, tega se jim pač ne more omittiti.

Gospodje govorite tudi o bosanskem jeziku. Kar smo bili do danes mnenji, da so govorji v Bosni in Hercegovini srbo - hrvaški jezik, naj nas go spodje podčastniki v prihodnjem svojem listu pouči, kakšen je njihov bosanski jezik. Da bi ti gospodje radeljive postali Bosanci, o tem smo prepričani, prepričani pa smo tudi, da bi ti Bosanci celo hoteli ustanoviti stranko Bosancev ali bosansko stranko, s katero bi imela Dunaj in Budimpešta največje veselje. Srbo-hrvatski narod v Herceg-Bosni vidi od kod mu preti nevarnost, naj bo to reje vedno na braniku, da ohrani zemljo svojih pradedov svojim potomcem.

Zopet tat koles aretovan. Včeraj popoldne je videl policijski stražnik pri prelazu Dunajske ceste stati pri stojnicu, kjer prodajajo slaščice, nekega 16letnega fanta, ki je imel poleg sebe kolo, katero je bilo ukradeno 7. t. m. podobaru Petru Veitu iz Stocu v Latermanovem drevoredu. Ko se je stražnik fantu približal, je ta pobegnil proti kolodvoru s kolesom. Na to je vrge kolo proč. Stražnik ga je tam dohitel in aretovan. Tat je slišarski vajence Fran Grum, rodom iz Orl. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Vlom v prodajalno. V petek po noči je bilo vlomljeno v specerijsko trgovino Ivana Gerjol iz Most. Tavoti so vdrli kuhičnike vrata, od tam pa zvrtili ključavnico pri vrati, ki držijo v prodajalno, toda niso mogli priti do blaga. Izpili so v kuhični nekaj steklenic vina in pojedli 1 kg prašičevega mesa in več kosov kruha. O tavotih ni nobenega sledu.

Sam sebe. Ko je prišel v soboto zvečer v neko gostilno na Dunajski cesti delavec Anton H., se je začetkom pravostojno obnašal. Ko mu je pa prišlo vino pod »kapo«, je postal vedno sirovejši ter se jel preprati z gosti, vsled česar so ga hoteli postaviti pod kap. Temu se je pa H. odločno uprl ter začel rogoviliti z odprtim nožem. Pri vsej svoji nerodnosti pa ni storil nikomur nič, marveč se je na desni roki sam obrezal. Zagledavši kri, je postal miren in jo odkulil sam iz gostilne.

Sam se je javil. V začetku meseca je pri tvrdki Viljemu Treota pisarški sluga Jakob Rode, rojen 1870 v Zaborštu, okraj Kamnik, poveril 800 K in pobegnil. V soboto zjutraj pa je Rode prišel v Ljubljano in šel sam v zapore c. kr. deželnega sodišča. Rode ni imel niti vinjarja več in se izgovarja, da je denar izgubil. Ker pa je imel novo oblike, je denar le zapravil in postal skesan grčenik.

Ceška delniška pivovarna v Budjejcovih je na svojem občinem zboru sklenila darovati od čistega dobitka ogromno vsoto 42.920 krov v dobrilne narodne svrhe.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 7. do 13. novembra t. l. Rodilo se je 14 otrok. Umrl je 21 oseb in sicer: 1 za legarjem, 2 za jetiko, 1 vsled mrtvoudu, 1 vsled nezgode in 16 za različnimi drugimi boleznimi.

Ogenj. Danes zjutraj je začel goreti na Illovici železniški voz, katerega je bil za domačo uporabo kupil posestnik Martin Mahle. Čuvaj na Gradu je o tem obvestil gasilno društvo, katerega oddelek se je takoj odpravil na lice mesta.

Neveren strel. V soboto dopoldne je nekdo s florbt-puško ustrelil na Pribrah. Krogljica je sfrcala na Trnovski pristan v okno postreška Jozefa Tomšiča, kateri je bil takrat v sobi in ga zadeba v desno roko.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 22 Macedoncev in Hrvatov, 19 Kočevarjev se je odpeljalo pa na Dunaj.

Izgubljeno in najdeno. Neka dame je izgubila tri bankovce po 50 K. — Ana Sviljeva je izgubila denarico, v kateri je imela 28 K denarja. — Zasebnica ga. Zofija Mulejjeva je izgubila zlato zapestnico. — Gd. Franja Ambrožičeva je izgubila denarico z 29 K. — Učenec obrtne šole Ivan Podkrajšek je našel škatljico z risalnim orodjem.

Rozne stvari.

* Poskušeni atentati z zastrupljenjem. Na Dunaju se je zgodil slučaj, ki je vzbudil velikansko zanesljivost, slučaj, ki je bil rafiniran uprizorjen in je tudi začel eno človeško žrtev. Te dni je dobil več oficirjev generalnega štaba pošiljatve, ki so izgledali, kakor da jih je poslal kralj trgovec. Kot odpošiljaljatelj je bil imenovan Charles Francis. V hektografinem pismu je bilo pogovorno, da se pošilja prejemniku pri loži poskušajo preparati, ki povzdigne močko moč za tista dejanja, ki jih je ljubljanski škof v svojih svinskih bukvicah tako natančno popisal. Rečenim pismom je bil priznaten v oblasti zavti pratek. 36letni stotnik generalnega štaba, Richard Mader, je poslani mu pratek zavti in po strašnih belečinah umrl. Ostali oficirji, o katerih se določi ve, da jim je bil poslan tak pratek cijankalija,

niso pravčka zavili. Naravno je, da je vse Dunaj zstrepeti, čuvati na kak grozni način je nezan človek hotel umoriti celo vrsto oficirjev. Doslej nima policija nobene slutnje, kdo da je storilec. Ime, pod katerim je bil poslan strup, je neveda napacno. — Obča sodba je, da je moral biti kak oficir tisti človek, ki je uprizoril ta grozni atentat. Kdo naj bi imel interes zastrupiti celo vrsto oficirjev, ki niso med seboj v nobeni drugi kakov v službeni zvezri? Cisto gotovo samo kak človek istega stanu. Zelo značilno je, da je bil strup poslan poslan strup, 'je neveda napacno.'

Malorusi ne odnehajo.

Dunaj, 22. novembra. Maloruski poslanci so sklenili, da ne le ne umaknijo svojih dosedaj vloženih nujnih predlogov, marveč da bodo celo uložili nove.

Proti preosnovi ministritva.

Praga, 22. novembra. Vsenemški poslanec dr. Stránský je imel včeraj shod v Mostu. Na shodu je bila sprejetja resolucija, v kateri se zborovalcii izrekajo proti rekonstrukciji Bienerthovega kabineta in proti vsaki koncesiji »Slovenski Enoti.«

Otrovalni poskus.

Dunaj, 22. novembra. Dosedanje poizvedbe so dognale, da so dobili strupene pilule tisti generalni štabni častniki na Dunaju, ki so bili kot nadporočniki poklicani v generalni štab in ki so bili mesec novembra imenovani za stotnike. Teh je 10.

Dunaj, 22. novembra. Policija je pošiljalci strupenih kroglic že na sledu. V rokah ima obsežen material, ki ga bo takoj objavila, čim si bo zasigurala aretacijo storilcev.

Nesreča na železnicu.

Dunaj, 22. novembra. V bližini Sv. Hipolita je vlak presestil na progi zaposlene delavec in jih povozil. Bilo jih je 15. Izmed teh jih je mrtvih 8, težko poškodovani pa so 3. Mrtvimi so strahovito razmesarjeni. Med mrtvimi je tudi delovodja Petermann.

Dunaj, 22. novembra. V javnosti povzroča splošno začudenje dejstvo, da priobčujejo dunajski isti dolge članke o poskušenem zastrupljenju štabnih častnikov, docim jedva poslušajo strašno častnikov, docim jedva se izkazalo za potrebitno, da bi svojo teksto spremeni. Shod je sprejel s Ceškega mnogo brzjavnih pozdravov.

Cesar revolucionarju Kossuthu.

Budimpešta, 22. novembra. »Peter Lloyd« javlja, da bo cesar dal položiti na rakev revolucionarja Lajosu Kossuthu palmino vejo ob prilici njene prevoza v mavzolej.

Bolgarski kralj zopet na potovanju.

Belgrad, 22. novembra. Včeraj se je peljal preko Belgrada bolgarski kralj Ferdinand na potu v Ebental. Na njegovo izrečeno željo je izostal vsak oficialni pozdrav na kolodvoru.

Poškušen atentat na Rotschilda?

Berlin, 22. novembra. Na baron Alberta Rotschilda, ki biva sedaj na svoji graščini v Sleziji, so neznanci poskusili izvršiti atentat. Dobil je več grozilnih

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. novembra: Helena Eržen, lampiona vdova, 75 let, Ulica na Grad 3. — Hermína Colloretto, rat. ravnatelja žena, 68 let, Bleiweisova cesta 22. — Marija Cizerie, gostja, 83 let, Radeckega cesta 11.

Dne 19. novembra: Alojzij Rihar, hlapec, 39 let, Radeckega cesta 11. Jera Petelin, postiljonova žena, 50 let, Križevniška ulica 9.

V deželini bojnič:

Dne 13. novembra: Josip Pražnik, posestnik, 26 let.

Dne 14. novembra: Fran Žerovnik, kajžarjev sin, 13 let. — Alojzij Černe, delavec, 34 let.

Meteorološko poročilo.

Vsišina nad morjem 306,2. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

novem.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	2 pop	735,5	10 sl. jvzhod pol. oblač.		
	9. zv	735,1	00 " del. jasno		
21.	7. zj.	728,6	-15 sl. jzahod jasno		
	2. pop	725,1	12 sl. jvzhod sneg		
	9. zv	724,8	03 sl. sever del. jasno		
22.	7. zj.	722,5	11 brezvret. oblačno		

Srednja predvčerajšnja temperatura 02, norm 26 in včerajšnja 00, norm 24. Padavina v 24 urah 0,4 mm in 1,4 mm.

Stenografa

(stenografinj) sprejme tako e. kr. notar I. KOGEJ v Postojni, ki za n uradovati pri hodnji teden v hiši gospe Gelerinove. 439

Ponudbe z naznanim zahteve plače naravnost.

Velika prostorna soba

ali dve majhni, s posebnim vhodom v I. nadstropju ali v rezidenciji, v sredini mesta, se išče tako za kupički lokal. 4280

Ponudbe z navedbo cene pod "Važna firma" na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Vinarska in gospodarska zadružna v Dombergu na Goriskem

4139

ima naprodaj mnogo tisoč hektolitrov najizbornejšega

vina

med tem tudi nekaj sladkega à la "prosekar". Na zahteve se pošljejo vzorec.

O dostenjnosti

Sestavil

Edvin Rozman,

konec. učitelj plesa.

Cena 70 vin, s pošto 80 vin.

Ta knjižica obsega vsa potrebna navodila, kako se je vesti v spodobni družbi. Brez dobrih manir ni nikomur mogoče izhajati; človek je smešen in preziran. Oblike sama ne storji človeka, treba se je tudi obnatisi, kakov je navada med olikanimi ljudmi. Iz knjige "O dostenjosti" posname lahko vsakdo potreben nauk, za primerno vedenje v vseh slučajih življenja.

Knjiga se dobiva v

"Narodni knjigarni" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Ivan Bizovičar

umešni in trg. vrtnar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se priporoča za

nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, preizkušajočih cvetlic (perene), krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.

Belo umetniško okusno in po solidnih cenah. 1542

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Srčen pozdrav

tem potom vsem prijateljem in znanem loškem okraju, od katerih se nisva mogla osebno posloviti vsled nagle preselitev zaradi pretč ga snega.

Notar Kogej in sopoga
v Postojni. 4318

Steckenpferd

lilijino-mlečno milo

Načoljše milo za kožo

in proti pegam!

Dobiva se povsod!

954

A I 414/1/21

4314

Rozglas prostovoljnega družbe.

V z dneški redi, po dne 3. junija 1909 v Ljubljani zamrel Valentin Egidiu Vrhovec, ključnemu posestniku, Poljanska cesta št. 79 v koda se boste

prostovoljna sodna dražba nepremičnin in sicer.

a) njiva s hišo 79 Poljanska cesta, uloga št. 189 kat. obč. Poljansko predmestje.

b) njiva in travnik na „hauptmanci“ poleg grabna iz Ječe in ob Dolenski cesti (parcile st. 611/120 njiva, 611/121 travnik, 224/1 travnik, 224/2 travnik) vse pod ulogo št. 857 kat. obč. Karlovsko predmestje.

c) boršt, parc. 312 kat. obč. Rednik

dne 29. novembra 1909, ob 10. uri dopoldne na licu mesta in sicer najprej v hiši št. 79 Poljanska cesta in potem pa na travnikih in v borštu v Rudniku.

Dražbeni pogoji so v pripravi podpisanega sodnega komisarja na vpogled.

V Ljubljani, dne 20. novembra 1909.

Janez Plantan,
e. kr. notar kot sodni komisar.

C. kr avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veltaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. tel.)

7-03 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čes Podroščico), Celovec.

7-25 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

8-26 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čes Podroščico), Celovec, Prago, Dražane, Berlin

9-40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes Podroščico), Celovec.

10-32 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

8-28 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes Podroščico), Celovec.

8-23 zvoden: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čes Podroščico), Celovec, Prago, Dražane, Berlin

7-40 zvoden: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

10-01 ponoči: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čes Podroščico) Prago, Dražane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-23 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

8-05 popoldne: Osebni vlak v Kamnik.

10-10 zvoden: Osebni vlak v Kamnik.

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem evropskem času.

C. kr državno-železniško ravnateljstvo v Trstu

Ako hočete

svoje čevlje varovati pred pokanjem, potem jih ne pustite snažiti z manjvrdnimi izdelki, temveč samo z že priznano našo specjaliteto, ki se zove

„Jurjevo čistilo“

(krema), po katerem zadobe čevlji hitro najlepši blesk.

„Jurjevo“ je danes specijaliteta vseh krema, „Jurjevo“ obdrži usnje mehko in nepremičljivo, „Jurjevo“ ostane vedno sveže, torej se ne posuši, „Jurjevo“ daje najlepši in najhitrejši blesk, „Jurjevo“ se dobiva povsod in ima ljubljanski grad kot varstveno znamko.

4311

Kregar & Seljak, Ljubljana.

JURJEVO
CISTILO
KREMA
Sredstvo za usnje in čevlje

12. - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -

Res. fond 44,437.000,-č. Izplačeno odškodnine in kapitalije 98,323.486,-č. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsečimi slovensko-narodno uprave.

Generalno zastopstvo v Ljubljani.

Vse pojasnilo da je čistilo v lastni bančni hiši v Gospostih ulici štev. 12.

Gospodična

absolventinja trg. tečaja, z lepo pisavo ter veča tudi strojepisja, želi službo v kaki pisarni ali komptoriju.

4259

Ponudbe pod Trajna služba 301st upravn. »Slov. Naroda«.

Meso! Meso!

Vsak dan sveže klanje. Poštni zavoj s 10 funti prve vrste debelega govegega ali telecne mesne od stegna zadnjih del. Za K 3-60 franko.

4316

ponudbe pod Trajna služba 301st upravn. »Slov. Naroda«.

4288

čez 20 let star, resna, iz fine hiše, s slovenskim maternim jezikom, ki polnoma obvlada nemščino, z najmanj 2 letno prakso, pisarka na stroj, se

išče za takojšnji nastop tukaj.

Pismene ponudbe z izvirčevom o

službovanju pod Zagotovljena bo-

dočnost" na upravnštvo »Slovenskega

4281

Naroda«.

4288

čez 20 let star, resna, iz fine hiše, s

slovenskim maternim jezikom, ki po-

polnoma obvlada nemščino, z najmanj

2 letno prakso, pisarka na stroj, se

išče za takojšnji nastop tukaj.

Pismene ponudbe z izvirčevom o

službovanju pod Zagotovljena bo-

dočnost" na upravnštvo »Slovenskega

4281

Naroda«.

4288

čez 20 let star, resna, iz fine hiše, s

slovenskim maternim jezikom, ki po-